

25. maaliskuuta 2021

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P9_TA(2021)0095

Digitaalisen koulutuspolitiikan muotoilu**Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. maaliskuuta 2021 digitaalisen koulutuspolitiikan muotoilusta (2020/2135(INI))**

(2021/C 494/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 165 ja 166 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 14 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 2 artiklan, joka koskee oikeutta koulutukseen,
- ottaa huomioon tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta 17. huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/790 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 22. syyskuuta 2020 annetun kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan päätöslauselmaesityksen koulutuksen tulevaisuudesta Euroopassa covid-19-kriisin valossa,
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n yhteensovitetuista toimista covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2018 antamansa päätöslauselman koulutuksesta digitaalisella aikakaudella: EU:n politiikan laatimista koskevat haasteet, mahdollisuudet ja kokemukset ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 12. kesäkuuta 2018 antamansa päätöslauselman koulutuksen nykyaikaistamisesta EU:ssa ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 14. syyskuuta 2017 antamansa päätöslauselman uudesta osaamisohjelmasta Euroopalle ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 9. kesäkuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamisesta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät tulevaisuuden eurooppalaisista opettajista ja kouluttajista ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92.⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0054.⁽³⁾ EUVL C 388, 13.11.2020, s. 2.⁽⁴⁾ EUVL C 28, 27.1.2020, s. 8.⁽⁵⁾ EUVL C 337, 20.9.2018, s. 135.⁽⁶⁾ EUVL C 202 I, 16.6.2020, s. 1.⁽⁷⁾ EUVL C 193, 9.6.2020, s. 11.

- ottaa huomioon 18. marraskuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät elinikäisen oppimisen politiikkojen keskeisestä roolista yhteiskuntien voimaannuttajana ja vastattaessa teknologiseen ja vihreään siirtymään osallistavaa ja kestävää kasvua tukevalla tavalla ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen elinikäisen oppimisen avaintaidoista ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23. huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen kumoamisesta 22. toukokuuta 2017 annetun neuvoston suosituksen ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät medialukutaidon ja kriittisen ajattelun kehittämisestä koulutuksen avulla ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon 19. joulukuuta 2016 annetun neuvoston suosituksen taitojen parantamisesta: uusia mahdollisuuksia aikuisille ⁽¹²⁾,
- ottaa huomioon 27. toukokuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät varhaiskasvatuksen ja alemman perusasteen koulutuksen roolista luovuuden, innovoinnin ja digitaalisten taitojen edistämisessä ⁽¹³⁾,
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 2012 annetun neuvoston suosituksen epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista ⁽¹⁴⁾,
- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta 2021-2027 – Koulutuksen mukauttaminen digitaali-aikaan (COM(2020)0624) ja siihen liittyvän yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2020)0209),
- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisesta vuoteen 2025 mennessä (COM(2020)0625),
- ottaa huomioon 1. heinäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon Euroopan osaamisohjelmasta kestävä kilpailukyvyyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyyn tueksi (COM(2020)0274),
- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2018 annetun komission tiedonannon digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta (COM(2018)0022),
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2017 annetun komission tiedonannon eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla (COM(2017)0673),
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Koulujen kehittämisellä ja huipputason opetuksella hyvät lähtökohdat elämälle” (COM(2017)0248),
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Koulutuksen parantaminen ja nykyaikais-taminen” (COM(2016)0941),
- ottaa huomioon taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) raportin koulutuksen tarjoamista vastauksista covid-19-kriisiin (”Education responses to COVID-19: an implementation strategy toolkit”),
- ottaa huomioon OECD:n raportin digitaalisessa maailmassa tarvittavista taidoista (”OECD Skills Outlook 2019: Thriving in a Digital World”),
- ottaa huomioon YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) raportin verkottuneessa maailmassa tarvittavista taidoista (”Skills for a connected world”),
- ottaa huomioon 4. kesäkuuta 2020 julkaistun Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämisskeskuksen raportin ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden digitaalikuilusta covid-19-pandemian aikana (”Digital gap during COVID-19 for VET learners in risk in Europe”),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

⁽⁸⁾ EUVL C 389, 18.11.2019, s. 12.

⁽⁹⁾ EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 189, 15.6.2017, s. 15.

⁽¹¹⁾ EUVL C 212, 14.6.2016, s. 5.

⁽¹²⁾ EUVL C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁽¹³⁾ EUVL C 172, 27.5.2015, s. 17.

⁽¹⁴⁾ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

25. maaliskuuta 2021

- ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon,
  - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kannan tarkistuksina,
  - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A9-0042/2021),
- A. katsoo, että osallistava, tasapuolinen ja asianmukaisesti rahoitettu laadukas koulutus on keskeinen tekijä vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä; ottaa huomioon, että koulutus on investointi yhteiseen tulevaisuuteemme ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta, kestäväää talouskasvua, työpaikkojen luomista ja työllisyyttä ja siten oikeudenmukaista yhteiskuntaa; ottaa huomioon, että koulutus on keskeinen väline yksilön kehityksessä ja itsetoteutuksessa ja että se lisää osallistumista demokraattiseen toimintaan;
- B. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on unionin perusarvo, joka vahvistetaan SEUT 8 ja 19 artiklassa;
- C. ottaa huomioon, että digitaalitekniikat muokkaavat yhteiskuntaa ja tekevät digitaalisista perustaidoista ja digitaalisesta lukutaidosta olennaisen tärkeitä kaikille kansalaisille;
- D. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ensimmäisessä periaatteessa korostetaan taitojen ylläpitämisen ja hankkimisen merkitystä, jotta voidaan varmistaa ”yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille”, ja todetaan, että ”jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä”;
- E. ottaa huomioon, että keskeisten monialaisten taitojen, kuten laskutaidon, kriittisen ajattelun ja sosiaalisen viestinnän osaamisen, hallitseminen on digitaalisten taitojen ja osaamisen hankkimisen olennainen edellytys; ottaa huomioon, että samaan aikaan tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän digitaalisia taitoja, kuten koodaus, logistiikka tai robotiikka, mikä ei vaikuta ainoastaan tietotekniikkakoulutukseen, vaan koko opetussuunnitelmaan; ottaa huomioon, että kansalaisille tarkoitettussa digitaalisten taitojen puitekehityksessä tunnustetaan pehmeiden taitojen, kuten viestinnän, yhteistyön ja sisällön luomisen, merkitys, joita opetetaan usein humanististen tieteiden, taiteiden ja yhteiskuntatieteiden kautta; ottaa huomioon, että tieteen, teknologian, insinööritieteiden, taiteen ja matematiikan (STEAM) tutkimuksen monialainen lähestymistapa voi johtaa digitaalisten ratkaisujen parempaan ja ihmiskeskeisempään suunnitteluun;
- F. ottaa huomioon, että kyberhygienian, tietoverkkoturvallisuuden, tietosuojan ja medialukutaidon peruskoulutus on sovitettava tarkoituksenmukaisesti oppijoiden iän ja kehitystason mukaan, jotta heistä tulee demokraattisen digitaalisen yhteiskunnan kriittisiä oppijoita, aktiivisia kansalaisia, internetin käyttäjiä ja vaikuttajia ja jotta he osaavat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja ovat tietoisia internetiin liittyvistä riskeistä, kuten verkossa olevasta disinformaatiosta, häirinnästä ja henkilötietojen tietoturvaloukkauksista, ja kykenevät torjumaan niitä; katsoo, että kyberturvallisuuteen liittyvät opetusohjelmat olisi sisällytettävä opetussuunnitelmiin;
- G. ottaa huomioon, että digitaalinen muutos muovaa työmarkkinoita ja komission arvioiden⁽¹⁵⁾ mukaan monissa työtehtävissä jopa 90 prosentissa töistä edellytetään tulevaisuudessa jonkinlaisia digitaalisia taitoja ja 65 prosenttia alakoulun nyt aloittavista lapsista päätyy lopulta työskentelemään täysin uudenlaisissa työpaikoissa, jollaisia ei vielä ole olemassa; ottaa huomioon, että edistyneen digitaalisen osaamisen kysyntä on suurta, minkä vuoksi painopiste tulee todennäköisesti olemaan yhä enemmän STEAM-aloilla;
- H. katsoo, että robotiikan ja tekoälyn kaltaisten uusien teknologioiden vaikutusta työllisyyteen on tutkittava perusteellisesti; ottaa huomioon, että on jo selvää, että digitaalisista taidoista on nopeasti tulossa kaikkialla tarvittava osaaminen, jota edellytetään työpaikoissa, joilla on aiemmin ollut vain vähän tai ei lainkaan yhteyttä digitaaliseen ympäristöön, mukaan lukien ruumiilliset työt; katsoo, että uudelleenkoulutus ja täydennyskoulutus ovat välttämättömiä, jotta ihmiset voivat mukautua yhä digitalisoituneempien työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin ja uusiin työelämän realiteetteihin; ottaa huomioon, että covid-19-vetoinen siirtyminen etätyöhön on tuonut mukanaan

⁽¹⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7a51fb41-92ad-11e7-b92d-01aa75ed71a1/language-en>
<https://futureskills.pearson.com/research/assets/pdfs/technical-report.pdf>

uusia digitaalisia taitoja, viestintää ja muita haasteita; katsoo, että työnantajien olisi tarjottava digitaalista koulutusta ja digitaalisia laitteita työntekijöille kiinnittäen asianmukaista huomiota erityistarpeisiin, kuten kohtuullisten välineiden tarjoamiseen vammaisille henkilöille; ottaa huomioon, että ammatillisen koulutuksen ala on keskeisessä asemassa varustettaessa tulevat työntekijät taidoilla ja pätevyyksillä, joita he tarvitsevat muuttuvia työmarkkinoita varten;

- I. ottaa huomioon, että eurooppalaisista 42 prosentilla ei ole edelleenkaan digitaalisia perustaitoja⁽¹⁶⁾ ja jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä on huomattavia eroja sosioekonomisen aseman, iän, sukupuolen, tulojen, koulutustason ja työllisyyden perusteella; ottaa huomioon, että vain 35 prosentilla 55-74-vuotiaista on digitaaliset perustaidot, kun 16-24-vuotiaista 82 prosentilla on digitaaliset perustaidot⁽¹⁷⁾, minkä vuoksi ikääntyneet ihmiset ovat alttiimpia digitaaliselle syrjäytymiselle; ottaa huomioon, että osaamisohjelmalla pyritään varmistamaan, että 70 prosentilla 16-74-vuotiaista on digitaaliset perustaidot vuoteen 2025 mennessä, mikä merkitsee keskimäärin kahden prosenttiyksikön lisäystä vuodessa, kun vuotuinen kasvu vuosina 2015–2019 oli 0,75 prosenttiyksikköä; ottaa huomioon, että oppijat eivät koskaan tule olemaan yhdenvertaisessa asemassa digitaalisten taitojen hankkimisessa, sillä perustaitojen tasossa on niin suuria eroja;
- J. ottaa huomioon, että digitaalisen infrastruktuurin ja laitteiden saatavuudessa on edelleen eriarvoisuutta, sillä maaseutualueet ja syrjäiset alueet sekä heikommassa asemassa olevat kaupunkialueet kärsivät usein heikoista yhteyksistä ja pienituloisilla kotitalouksilla ei usein ole mahdollisuutta käyttää tietokoneita; ottaa huomioon, että 10 prosenttia EU:n maaseutualueiden kotitalouksista ei voi käyttää kiinteän verkon internetiä ja että 41 prosenttia ei kuulu laajakaistan piiriin;
- K. toteaa, että sukupuolten välinen ero digitaalisissa taidoissa on 11 prosenttia⁽¹⁸⁾; ottaa huomioon, että Eurostatin mukaan vain yksi kolmesta STEM-alan tutkinnon suorittaneista on nainen, vaikka 54 prosenttia korkea-asteen opiskelijoista on naisia; ottaa huomioon, että poikien ja tyttöjen asenne STEM-aineita kohtaan ei poikkea alemman perusasteen koulutuksessa, mutta tyttöjen kiinnostus näyttää vähenevän 15-vuotiaasta lähtien; ottaa huomioon, että alle kolme prosenttia teini-ikäisistä tytöistä ilmoittaa olevansa kiinnostunut työskentelemään tieto- ja viestintätekniikan ammattilaisena;
- L. ottaa huomioon, että sukupuolten väliset erot koulutuksessa ilmenevät työpaikoilla, sillä vain 17 prosenttia tieto- ja viestintätekniikan alan työpaikoista on naisilla ja digitaali-alalla työskentelevien miesten osuus on 3,1 kertaa suurempi kuin naisten osuus⁽¹⁹⁾, ja toteaa, että sukupuolten välinen kuilu on erityisen ilmeinen tekoälyalalla, jolla vain 22 prosenttia maailman ammattilaisista on naisia; toteaa, että tällaiset erot vaikuttavat naisten mahdollisuuksiin työskennellä hyvin palkatuilla ja tulevaisuuteen suuntautuneilla aloilla ja rajoittavat vastaavasti digitaali-alan monimuotoisuutta esimerkiksi teknologian suunnittelun osalta;
- M. katsoo, että on tärkeää ymmärtää tekijöitä, jotka vaikuttavat tyttöjen ja naisten koulutukseen ja uravalintoihin, sukupuolittuneet käytännöt mukaan luettuina, ja motivoida heitä jatkamaan STEM-aineiden ja tieto- ja viestintätekniikan opintoja ja uraa; katsoo, että tältä osin on tarpeen kehittää edelleen uraohjausta koskevia ratkaisuja;
- N. ottaa huomioon, että digitaalitekнологia tarjoaa opettajille, kouluttajille ja oppijoille merkittäviä mahdollisuuksia kaikilla koulutusaloilla ja ympäristöissä helposti saatavilla olevan, avoimen, sosiaalisen ja räätälöidyn teknologian muodossa, mikä voi johtaa osallistavampiin oppimisväyliin; toteaa, että digitaalitekнологian älykäs käyttö, jota ohjaavat innovatiiviset opetusmenetelmät ja oppijoiden voimaannuttaminen, voi antaa kansalaisille elämässä tarvittavaa ydinosaamista, kuten luovaa ajattelua, uteliaisuutta ja ongelmanratkaisutaitoja; katsoo, että digitaalitekнологian käyttöä ei saa koskaan pitää kustannussäästötoimenpiteenä; katsoo, että opettajien vapauden valita paras opetusmenetelmien ja -sisällön yhdistelmä olisi edelleen oltava koulutusprosessin ytimessä;
- O. ottaa huomioon, että opettajien ja opiskelijoiden välinen vuorovaikutus on ratkaisevan tärkeää opiskelijoiden hyvinvoinnin ja kehityksen kannalta ja että lähiopetuksen on siksi pysyttävä koulutuksen ytimessä; toteaa, että digitaaliset välineet ja teknologiat eivät voi korvata opettajaa, mutta ne tarjoavat kuitenkin erilaisia etuja lähiopetuksen täydentäjinä, myös koulutuksen hybridimallien muodossa; ottaa huomioon, että teknologian ja digitaalisten laitteiden

⁽¹⁶⁾ Digitaali-alouden ja -yhteiskunnan indeksi (DESI) 2020, Euroopan komissio

⁽¹⁷⁾ DESI-raportti 2020

⁽¹⁸⁾ Euroopan komissio, "Women in Digital Scoreboard", 2019

⁽¹⁹⁾ Komission tiedonanto 5. maaliskuuta 2020 "Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025" (COM(2020)0152)

25. maaliskuuta 2021

liiallinen käyttö voi aiheuttaa ongelmia, kuten unen puutetta, riippuvuutta ja liikkumatonta elämäntapaa; katsoo, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä nuorempiin lapsiin ja erityisopetusta tarvitseviin tai vammaisiin oppijoihin, joille etäopiskelu on erityinen haaste;

- P. katsoo, että digitaaliteknologiat olisi otettava käyttöön oppijakeskeisellä, ikään sopivalla ja kehitystason mukaisella tavalla; ottaa huomioon, että digitaalisten oppimisstrategioiden yhteydessä on otettava huomioon tutkimus, joka koskee digitaalisen teknologian aikaistetun käytön vaikutuksia pienten lasten kehitykseen;
- Q. ottaa huomioon, että digitaalisen infrastruktuurin ja koulutusteknologian kehittäminen edellyttää merkittäviä julkisia investointeja, myös oppilaitosten tietotekniikkahenkilöstöön; toteaa, että myös yksityiset investoinnit edistävät merkittävästi verkko-opiskeluratkaisujen kehittämistä;
- R. katsoo, että digitaalisen oppimisen edellytyksenä on pääsy digitaaliseen infrastruktuuriin, kuten nopeat internet-yhteydet, ja laitteiden saatavuus sekä laadukas ja koulutustarpeisiin räätälöity sisältö; ottaa huomioon, että covid-19-pandemia ja äkillinen digitaalinen siirtymä etäopetukseen tai verkkokoulutukseen paljastivat puutteet saatavuudessa ja yhteyksissä jäsenvaltioiden sisällä ja välillä, millä on erilaisia vaikutuksia eri koulutusaloihin; ottaa huomioon, että jopa 32 prosentilla⁽²⁰⁾ joidenkin jäsenvaltioiden oppilaista ja opiskelijoista ei ollut mahdollisuutta käyttää internetiä ja digitaalisia välineitä covid-19-rajoitusten aikana keväällä 2020;
- S. ottaa huomioon, että äkillinen siirtyminen verkko- ja etäopiskeluun paljasti myös useimmissa Euroopan osissa koulutusjärjestelmän valmiuksien puutteen ja puutteita opettajien, kouluttajien, vanhempien ja oppijoiden digitaalisissa taidoissa ja kyvyssä käyttää digitaaliteknologiaa tehokkaasti ja turvallisesti; ottaa huomioon, että ennen kriisiä vain 39 prosenttia EU:n opettajista koki olevansa hyvin tai erittäin hyvin valmistautuneita käyttämään digitaaliteknologiaa opetuksessa, ja toteaa, että jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja; ottaa huomioon, että opettajat ovat kuitenkin osoittaneet, että he voivat sopeutua koulutusjärjestelmien perinpohjaisiin muutoksiin, jos he saavat riittävästi joustovaraa ja itsenäisyyttä ja voivat hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla verkko- ja etäopiskelun innovointipotentiaalia;
- T. ottaa huomioon, että siirtyminen verkko- ja etäopiskeluun on pahentanut olemassa olevaa eriarvoisuutta ja jättänyt heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevat oppijat erityisopetusta tarvitsevat oppijat ja vammaiset oppijat yhä enemmän jälkeen, lisännyt koulunkäynnin keskeyttämisastetta eri koulutusaloilla ja paljastanut henkisen ja sosiaalisen tuen puutteen digitaalisessa ympäristössä; ottaa huomioon, että varhaislapsuudessa ilmenevällä eriarvoisuudella on kielteinen vaikutus oppimistuloksiin ja työllisyysnäkömiin myöhemmässä elämässä; katsoo, että verkkokoulutuksen laatua ja osallistavuutta on parannettava kiireellisesti;
- U. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia johtaa perinpohjaisiin muutoksiin elämäntavassamme ja on korostanut tarvetta tarjota täysimittaista ja laadukasta koulutusta kaikille, jotta voidaan valmistautua mahdollisiin tuleviin kriiseihin, parantaa koulutusjärjestelmien pitkän aikavälin muutosjoustavuutta ja luoda perusta onnistuneelle digitaaliselle siirtymälle;
- V. toteaa, että vaikka opetuksen sisältö ja koulutusjärjestelmät kuuluvat kansalliseen toimivaltaan, uudet haasteet edellyttävät kuitenkin tehokasta koordinoitua ja tarvittaessa Euroopan unionin digitaalisen koulutuksen politiikkoja ja välineitä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä eurooppalaisen koulutusalueen tärkeänä ulottuvuutena;
- W. katsoo, että laadukkaan verkkokoulutuksen saatavuus ei useinkaan ole vaihtoehto vaan ainoa mahdollisuus tietyille ryhmille, kuten niille, jotka työskentelevät kokoaikaisesti tai ovat työttömänä maaseudulla ja syrjäisillä alueilla taikka vammaisille henkilöille;
- X. katsoo, että koulutus on investointi tulevaisuuteen ja tärkeä väline kunkin yksilön kehityksen ja itsensä toteuttamisen kannalta; katsoo, että digitaalinen koulutus voisi auttaa vastaamaan sellaisiin haasteisiin kuin disinformaatio, radikalisoituminen, identiteetti- ja tietovarkaudet, verkkokiusaaminen ja verkkohuijaukset; katsoo, että koulutuksella ja elinikäisellä oppimisella on keskeinen rooli oikeudenmukaisessa siirtymisessä digitaalitalouteen;

⁽²⁰⁾ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122303>

25. maaliskuuta 2021

Tarkistettu digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma: visio, hallinto, rahoitus ja tuloksellisuuden mittaaminen

1. korostaa, että digitaalisen koulutuspolitiikan ohjaavana periaatteena on oltava oikeusperustainen lähestymistapa digitaaliseen koulutukseen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti, jotta varmistetaan, että kaikille kuuluva oikeus osallistavaan ja laadukkaaseen koulutukseen toteutuu käytännössä; korostaa, että pandemian jälkeinen elpyminen ja koulutuspolitiikan elvyttäminen liittyvät erottamattomasti muihin haasteisiin, joita unioni ja maailma kohtaavat, ja korostaa tarvetta kytkeä digitaalinen koulutuspolitiikka muihin politiikan aloihin, jotta voidaan edistää osallistavampaa, sukupuolinäkökulmaltaan tasapainoisempaa, innovatiivisempaa ja vihreämpää yhteiskuntaa;

2. suhtautuu tältä osin myönteisesti ajantasaistettuun digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaan ja sen soveltamisalan ja tavoitetaso laajentamiseen ja erityistavoitteisiin, joilla puututaan erityisesti digitaalityövälineiden edelleen olemassa oleviin puutteisiin, laadukkaan tietokone- ja tietoteknisen koulutuksen edistämiseen tai koulujen liitettävyyden parantamiseen, lisäaskeleena kohti kattavampia digitaalisia taitoja ja koulutusstrategiaa; katsoo, että suunnitelmaa voidaan pitää menestyksenä, jos sen toteuduttua digitaalisesta koulutuksesta on tullut aidosti osa koulutuspolitiikkaa ja jos suunnitelma on tuottanut selkeitä, johdonmukaisia ja myönteisiä tuloksia saatavuuden, käytön ja oikeudenmukaisuuden osalta koko unionissa; panee merkille jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat tässä prosessissa, mikä olisi otettava huomioon suunnitelman täytäntöönpanossa;

3. on tyytyväinen päätökseen mukauttaa suunnitelma seitsemän vuoden monivuotiseen rahoituskehikseen, sillä se mahdollistaa pidemmän aikavälin näkymät ja yhdistää sen asiaankuuluviin rahoitusvälineisiin; korostaa suunnitelman merkitystä eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisessa ja vuorostaan eurooppalaisen koulutusalueen merkitystä suunnitelman toteuttamisessa ja katsoo, että suunnitelman täytäntöönpanossa olisi varmistettava avoimuus ja vastuuvellvollisuus;

4. panee kuitenkin merkille, että suunnitelman tehokas toteuttaminen riippuu myös useiden eri ohjelmien koordinoinnista jäsenvaltioiden välillä; kehottaa komissiota varmistamaan tehokkaan synergian eri ohjelmien välillä ja johdonmukaisemman ja tehokkaamman koordinoinnin kaikkien asiaankuuluvien digitaalisen koulutuksen politiikkojen välillä EU:n tasolla, jotta voidaan vähentää hajanaisuutta ja välttää kansallisten ja EU:n rahoitusvälineiden ja -politiikkojen päällekkäisyyksiä ja lisätä siten niiden vaikutusta;

5. korostaa Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, Verkkojen Eurooppa -välineen, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, Euroopan solidaarisuusjoukkojen, Luova Eurooppa -ohjelman ja Erasmus+-ohjelman panosta suunnitelman eri osa-alueiden rahoittamisessa; pitää myönteisenä Erasmus+-ohjelman määrärahojen huomattavaa lisäämistä ja varoittaa kuormittamasta sitä liikaa uusilla toimintapolitiittisilla tavoitteilla, koska ensisijaisena tavoitteena on oltava ohjelman osallistavuuden lisääminen;

6. korostaa laajakaistayhteyksiä sekä uudelleen- ja täydennyskoulutusta koskevien ensisijaisten investointien merkitystä elpymis- ja palautumistukivälineessä digitaalisen koulutuksen toimintaohjelman toteutuksessa; kannustaa jäsenvaltioita osoittamaan vähintään 10 prosenttia välineen rahoituksesta koulutukseen; toistaa kantansa, jonka mukaan jäsenvaltioita on kannustettava lisäämään merkittävästi julkisia koulutusmenojaan tunnustaen koulutuksen keskeisen roolin kasvun vahvistamisessa, työpaikkojen luomisessa sekä taloudellisen ja sosiaalisen selviytymis- ja palautumiskyvyn parantamisessa; muistuttaa myös, että vähintään 20 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen varoista on korvamerkitty digitaaliseen siirtymään, ja kehottaa jäsenvaltioita käyttämään tukivälineen varoja koulutusjärjestelmien digitaalisten valmiuksien vahvistamiseen ja investoimaan esimerkiksi koulujen, oppilaiden ja heikossa asemassa olevien ryhmien digitaaliseen infrastruktuuriin erityisesti syrjäytyneillä alueilla;

7. korostaa parlamentin käynnistämien pilottihankkeiden ja valmistelutoimien arvoa unionin laajuisen yhteistyön lisäämisessä, jotta voidaan torjua jäsenvaltioiden, alueiden sekä maaseutu- ja kaupunkialueiden välisiä koulutuseroja, joista esimerkkinä uusi valmistelutoimi, jolla pyritään lisäämään koulutusvälineiden saatavuutta alueilla ja yhteisöissä, joilla on puutteita yhteyksissä tai teknologian saatavuudessa; kehottaa valtavirtaistamaan onnistuneet pilottihankkeet ja valmistelutoimet unionin ohjelmiin; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että uuteen Luova Eurooppa -ohjelmaan on sisällytetty medialukutaitoa koskeva toimi, joka perustuu onnistuneeseen "Medialukutaito kaikille" -pilottihankkeeseen ja valmistelutoimeen, ja kehottaa myöntämään riittävästi rahoitusta sen varmistamiseksi, että uudet toimet ovat tehokkaita;

8. panee merkille, että uudessa suunnitelmassa asetetaan erityisiä tavoitteita, joilla puututaan edelleen olemassa oleviin digitaalisen koulutuksen puutteisiin, jotka koskevat yhteyksiä, digitaalisia taitoja ja verkko-oppimissisältöä; suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen tehdä suunnitelmasta väliarviointi ja tehostaa tiedonkeruuta; kehottaa komissiota kehittämään kaiken digitaalisen koulutuspolitiikan kattavan seurantajärjestelmän, jota olisi käytettävä hyvien käytäntöjen jakamiseen kaikkialla EU:ssa ja hyödynnettävä väliarvioinnissa; toistaa, että tarvitaan selkeä täytäntöönpanoakataulu ja

25. maaliskuuta 2021

selkeät vertailuarvot ja välitavoitteet, jotka on esitettävä sekä parlamentille että neuvostolle; on edelleen vakuuttunut siitä, että suunnitelma tarvitsee selkeämmän hallinto- ja koordinoitintirakenteen, johon parlamentti olisi otettava mukaan, jotta kehitystä ja tuloksia voidaan seurata jatkuvasti; kehottaa siksi komissiota perustamaan foorumin, joka kokoaa yhteen jäsenvaltiot, parlamentin ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä ja asiantuntijoita, myös koulutuksen tarjoajia ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä;

9. kehottaa komissiota lisäämään koulutuksen, myös digitaalisen koulutuksen, roolia ja näkyvyyttä talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä ja sisällyttämään sen painopistealoihin viittaukset koulutuksen taloudellisiin vaikutuksiin siten, että niihin sisällytetään sosiaaliset tavoitteet ja koulutuksen tarjonnan laatu; toteaa, että jäsenvaltioiden velkaantumistasot tulevat covid-19-kriisin jälkeen olemaan historiallisesti korkeat; huomauttaa, että koulutuksen luokittelu menoiksi kansantalouden tilinpidossa on joissakin tapauksissa johtanut koulutusmäärärahojen huomattavaan leikkauksiin aikaisemmissa kriiseissä; korostaa, että digitaalinen siirtyminen koulutuksessa ei ole mahdollinen ilman merkittäviä investointeja;

10. katsoo, että covid-19-kriisi on korostanut, että jäsenvaltioiden on koordinoitava tehokkaammin digitaalisen koulutuksen politiikkoja ja toimenpiteitä ja jaettava parhaita käytäntöjä koulutuspolitiikkaa koskevan usean sidosryhmän lähestymistavan avulla, jotta varmistetaan, että nämä politiikat vastaavat EU:n kansalaisten tarpeita ja että oppijat asetetaan niiden keskiöön; pitää siksi myönteisenä, että komissio on sitoutunut perustamaan Euroopan digitaalisen koulutuksen keskuksen ensimmäisenä askeleena kohti yhteistä kehitysprosessia ja jatkuvaa seurantajärjestelmää, joka yhdistää kansalliset ja alueelliset digitaalisen koulutuksen strategiat ja jossa on mukana keskeisiä sidosryhmiä ja asiantuntijoita, myös kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, jotka edustavat erilaisia lähestymistapoja koulutuksen valtavirran sisältä ja sen ulkopuolelta; katsoo, että uusi keskus tarjoaa kanavan, jonka kautta jäsenvaltioiden olisi edistettävä koulutuslaitosten välistä yhteistyötä digitaalisen koulutuksen tarjonnan parantamiseksi; pitää myönteisenä, että keskuksella pyritään käynnistämään strateginen vuoropuhelu jäsenvaltioiden kanssa digitaalisen koulutuksen onnistumisen mahdollistavista keskeisistä tekijöistä neuvoston suositusta silmällä pitäen; kehottaa komissiota toimimaan nopeasti, jotta suositusluonnoksen julkaisupäivää voidaan aikaistaa vuoteen 2021;

11. kehottaa komissiota toissijaisuusperiaatetta noudattaen valvomaan täytäntöönpanoa kansallisella tasolla ja varmistamaan tasapuolisen edustuksen ja riippumattomuuden keskuksissa ja neuvontapalveluissa sekä sidosryhmien kuulemisessa; kehottaa komissiota ottamaan parlamentin kattavasti mukaan eurooppalaisten ja kansallisten keskustusten ja neuvontapalvelujen perustamiseen ja asiaankuuluvien sidosryhmien nimeämiseen; muistuttaa komissiota, että se välttäisi päällekkäisyyksiä keskuksen tavoitteiden kanssa, kun se kehittää suunnitelmaa eurooppalaisesta tiedonvaihtofoorumista;

12. korostaa, että Euroopan unionin on toimittava globaalina esimerkkinä laadukkaana digitaalisen koulutuksen alalla, ja kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä asiaankuuluvien maailmanlaajuisien ja alueellisten instituutioiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaana digitaalisen koulutuksen saatavuuden parantamiseksi kaikkialla maailmassa;

13. korostaa tutkimuksen keskeistä merkitystä suunnitelman toteuttamisessa ja tehokkaan ja asianmukaisen digitaalisen koulutuksen aikaansaamisessa kaikille, ja pitää myönteisenä, että komissio ottaa tämän huomioon; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita investoimaan enemmän tieteidenväliseen tutkimukseen, jotta voidaan arvioida digitalisaation pitkän aikavälin vaikutuksia oppimiseen ja digitaalisen koulutuksen politiikkatoimien tehokkuutta, ja siten antamaan tietoa niiden tulevasta suunnittelusta ja täytäntöönpanosta, myös ennakoimalla uudentyyppisiä työpaikkoja ja taitoja ja mukauttamalla opetussuunnitelmia vastaavasti; korostaa, että on tarpeen tutkia jatkuvasti digitaalitekniikan erilaisia vaikutuksia lasten kasvatukseen ja kehitykseen yhdistämällä kasvatustiede, pedagogiikka, psykologia, sosiologia, neurotiede ja tietojenkäsittelytiede, jotta saadaan mahdollisimman perusteellinen käsitys siitä, miten lasten – ja aikuisten – mielet reagoivat digitaaliseen ympäristöön ja siihen liittyviin digitaalisen koulutuksen haasteisiin;

Suorituskykyisen digitaalisen koulutuksen toimintaympäristön edistäminen

14. korostaa, että covid-19-pandemia on osoittanut, että digitaalinen koulutus ei ole kaikkein oppijoiden saatavilla ja näin ollen he eivät voi hyötyä digitaalisesta koulutuksesta ja etä- ja verkko-opiskelusta; panee merkille, että jäsenvaltioiden välillä ja sisällä on suuria eroja ja että niillä on suhteettoman suuri vaikutus heikommista lähtökohdista tuleviin ja syrjäisillä tai maaseutualueilla asuviin henkilöihin; pitää valitettavana edelleen jatkuvaa digitaalista kuilua unionissa; pitää valitettavana, että joissakin jäsenvaltioissa on epäonnistuttu pyrkimyksissä tarjota laadukasta digitaalista koulutusta, minkä vuoksi liian moni oppilaista on ollut usean kuukauden ajan ilman opetusta; yhtyy komission analyysiin, jonka mukaan nopea ja luotettava internet ja laadukkaat digitaaliset laitteet oppilaitoksissa, epävirallisissa ympäristöissä ja kodeissa ovat

25. maaliskuuta 2021

tehokkaan digitaalisen koulutuksen edellytyksiä; huomauttaa, että vastaavasti tietyt jäsenvaltiot ovat huomattavasti edellä digitaalisen infrastruktuurin ja laitteiden tarjoamisessa ja siten digitaalisten koulutusratkaisujen tarjoamisessa; korostaa, että digitaalisen kuilun torjuminen on ehdottomasti ensisijaista, ja katsoo, että oppilaitosten tarpeisiin perustuvat julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet voivat nopeuttaa ratkaisujen löytymistä;

15. vaatii, että laajakaistaa olisi pidettävä julkisena hyödykkeenä ja sen infrastruktuuria olisi rahoitettava asianmukaisesti, jotta varmistetaan, että se on yleisesti ja kohtuuhintaan saatavilla, sillä se on ratkaiseva askel digitaalisen kuilun umpeen kuomisessa; panee lisäksi merkille 5G:n käyttöönoton tarjoamat mahdollisuudet ja kehottaa komissiota tutkimaan 5G:n mahdollista myötävaikutusta digitaalista koulutusta koskeviin aloitteisiin; kehottaa toteuttamaan erityistoimenpiteitä ja rahoitusjärjestelyjä, joilla parannetaan saatavuutta kaikille oppilaitoksille, etenkin sellaisille syrjäisten alueiden sekä maaseutu- ja vuoristoalueiden kouluille, joilla on heikot yhteydet ja rajalliset mahdollisuudet hyödyntää uusia teknologioita, kuten tekoälyä, robotiikkaa, lohkoketjuja, avointa lähdekoodia, uusia opetuslaitteita tai pelillistämistä, sillä näillä on yhä suurempi merkitys ja ne tarjoavat kasvavia mahdollisuuksia;

16. suhtautuu myönteisesti siihen, että suunnitelmassa keskitytään tukemaan koulujen ja yliopistojen yhteenliitettävyyttä Verkkojen Eurooppa -välineen avulla, ja pyrkimykseen tehdä tunnetuksi EU:n rahoitusmahdollisuuksia; kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden, paikallisviranomaisten ja sidosryhmien kanssa sen varmistamiseksi, että EU:n tuki nivoutuu kansallisiin järjestelmiin erityisesti heikommassa asemassa olevien ryhmien tukemiseksi; kehottaa komissiota kohdentamaan tuen kouluja laajemmalle, jotta se tavoittaisi kaikki viralliset ja epäviralliset oppilaitokset; muistuttaa, että oppilaitosten on saatava tukea koulutetulta henkilöstöltä, jotta ne voivat valvoa verkostoja ja sovelluksia ja tarjota tietosuojaan liittyvää koulutusta ja apua;

17. korostaa, että on tärkeää, että unioni ottaa johtoaseman digitaalisessa koulutuksessa helpottamalla opettajien, oppijoiden ja vanhempien mahdollisuuksia hyödyntää innovaatioita ja teknologioita; kehottaa tässä yhteydessä toteuttamaan uusia koulutusaloitteita hyödyntämällä kattavasti tekoälyn ja robotiikan kaltaisia uusia teknologioita, jotka myös lisäävät tietoisuutta niihin liittyvistä mahdollisuuksista ja haasteista koulutuksen yhteydessä; muistuttaa, että tekoälyn ja robotiikan käyttöön olisi sovellettava eettistä ja ihmiskeskeistä lähestymistapaa; toteaa, että tekoälyn älykäs käyttö voi keventää henkilöstön työtaakkaa, tehdä opetussisällöstä mielenkiintoisempaa, helpottaa oppimista erinäisillä aloilla ja tukea räätälöidympiä opetusmenetelmiä, jotka on mukautettu yksittäisten opiskelijoiden tarpeisiin; on huolissaan siitä, että unionissa ei ole tekoälyyn liittyviä korkea-asteen koulutusohjelmia ja tutkimusta, mikä uhkaa heikentää EU:n kilpailuetua; kehottaa lisäämään julkisia investointeja tekoälyyn;

18. kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan kouluille (opettajille ja opiskelijoille) teknisen tuen ja internetyhteyksien lisäksi tarvittavaa tukea turvallisten ja luotettavien ohjelmistojen käyttöön ja edistämään joustavia koulutus- ja tukimalleja etäopiskelijoille käyttäen esimerkiksi sähköisiä resursseja, sähköisiä materiaaleja, videoita, sähköistä mentorointia ja maksutonta verkkokoulutusta; korostaa tässä yhteydessä, että paikalliset kulttuuri- ja yhteisöläitokset, kuten kirjastot ja museot, ovat tällaisten digitaalisten resurssien keskeisiä tarjoajia; varoittaa koulutusresurssien toimittajariippuvuuden kielteisistä vaikutuksista pedagogiseen riippumattomuuteen ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan riippumattomuuden mahdollisesta ulkopuolisesta vaikutuksesta tai intresseistä; korostaa, että tarvitaan avointa ja läpinäkyvää digitaalisen koulutuksen toimintaympäristöä sisällön, laitteiden ja teknologioiden osalta; painottaa, että avoin teknologia tukee yhteistyön tunnetta ja että vapaan ja avoimen lähdekoodin ratkaisut, julkisen sisällön uudelleenkäyttö sekä yhteentoimivat laitteisto- ja ohjelmistoratkaisut parantavat saatavuutta ja luovat tasapainoisemman digitaalisen tilan;

19. korostaa tarvetta tunnustaa teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät oikeudelliset ja eettiset periaatteet digitaalisen koulutussisällön lisääntyneen luomisen ja levittämisen yhteydessä; pitää myönteisenä ja tukee Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston hallinnoimaa teollis- ja tekijänoikeuksien verkostoa ja kannustaa kehittämään teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyviä taitoja oppijoiden ja opettajien keskuudessa; palauttaa mieliin direktiivin (EU) 2019/790 5 artiklassa säädetyn tekijänoikeutta koskevan poikkeuksen, joka koskee teosten ja muun suojatun aineiston käyttöä digitaalisessa ja rajatylittävässä opetustoiminnassa;

20. korostaa kiinnostavia innovatiivisia aloitteita, jotka tekevät verkkoympäristöstä ja ”leikkikenttä” turvallisen, mielenkiintoisen ja hauskan kaikissa koulutuksen vaiheissa; korostaa, että on tärkeää koota yhteen pedagogisia, kognitiivisia ja psykologisia lähestymistapoja koulutukseen ja mukauttaa verkossa toimivia ja verkon ulkopuolisia formaatteja vastaavasti; panee tässä yhteydessä merkille varhaiskasvatusta koskevassa eurooppalaisessa strategiassa ehdotetun lähestymistavan;

25. maaliskuuta 2021

21. muistuttaa, että on tärkeää tarjota opettajille, oppijoille ja vanhemmille laadukasta ja helposti saatavilla olevaa digitaalista opetussisältöä monipuolisista lähteistä, ja kannustaa jäsenvaltioita varaamaan rahoitusta sellaisten ammatti- maisten ja turvallisten digitaalisten oppimisresurssien hankintaan, jotka on kehitetty eurooppalaisen innovoinnin avulla, mukaan lukien laadukas opetussisältö, joka on luotu yhdessä asiantuntijoiden kanssa; kehottaa jäsenvaltioita edistämään aloitteita, joiden avulla yritykset ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot voivat jakaa korkean teknologian innovaatioita koulutusyhteisön kanssa;

22. katsoo, että unionilla voi olla keskeinen rooli korkealaatuisen koulutussisällön kehittämisessä ja asettamisessa saataville; panee tyytyväisenä merkille, että on perustettu yhä useampia digitaalisia koulutusfoorumeja, kuten eTwinning, aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE) ja kouluopetuksen eurooppalainen verkkofoorumi, jotka mahdollistavat resurssien saatavuuden ja hyvien käytäntöjen jakamisen; kehottaa komissiota edistämään ja laajentamaan edelleen tällaisia menestyksekkäitä aloitteita asiaankuuluvilla ohjelmilla, kuten InvestEU ja Erasmus+, ja kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään paremmin niiden potentiaalia; katsoo, että eurooppalaisen tiedonvaihtofoorumin avulla voidaan varmistaa parempi yhteistyö sidosryhmien ja koulutusalan toimijoiden välillä Euroopan tasolla, ja kehottaa komissiota saattamaan suunnitellun toteutettavuustutkimuksensa päätökseen riittävän nopeasti;

23. kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään innovoinnin ja digitaalisen teknologian koulutusjärjestelmiinsä älykkäällä, oppijakeskeisellä tavalla, jotta saadaan aikaan tehokas sulautuvaan oppimiseen perustuva lähestymistapa; muistuttaa kuitenkin lähiopetuksen keskeisestä merkityksestä ja korostaa, että digitaalisia välineitä olisi käytettävä täydentämään ja tehostamaan luokkaopetusta; katsoo, että on tarpeen pohtia pitkien ”ruutuajkojen” kielteisiä vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin; korostaa, että covid-19-pandemia on tuonut esiin koulutuksen tarjonnassa selviä puutteita, joita verkko-opiskelu ei pysty helposti täyttämään ja joihin olisi puututtava, ja toteaa, että näitä ovat erityisesti kouluruokailuun, henkiseen tukeen ja liikuntaan liittyvät puutteet;

Digitaalisten taitojen ja osaamisen kehittäminen digitaalista muutosta varten

24. katsoo, että digitaalitekniikan potentiaalinen hyödyntämisen ja maksimoinnin on kuljettava käsi kädessä nykyisten opetussuunnitelmien sekä oppimis- ja opetusmenetelmien nykyaikaistamisen kanssa; korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeää antaa taloudellista tukea opettajille suunniteltuun koulutukseen; vaatii siksi kiinnittämään enemmän huomiota saatavilla olevaan opettajankoulutukseen, kun suunnitelma otetaan käyttöön, jotta varmistetaan, että opettajilla ja kasvattajilla on digitaalisia taitoja ja että he voivat myös opettaa niitä; kannustaa tässä yhteydessä investoimaan digitaalisia opetustaitoja käsitteleviin erikoistumiskursseihin sekä opettajille että opettajiksi tähtääville tietotekniikan ammattilaisille; korostaa mentoroinnin arvoa koulutuksen ja kehityksen välineenä; korostaa Erasmus+-ohjelman ja opettajien liikkuvuuden keskeistä merkitystä taitojen hankkimisessa; panee merkille tulevan Teacher Academy -foorumin potentiaalinen ja kehottaa komissiota esittämään parlamentille selkeän suunnitelman ja talousarvion; kehottaa laatimaan unionin laajuisen aloitteen uusien pedagogisten ja arviointimenetelmien kehittämiseksi digitaalista ympäristöä varten ja ottamaan huomioon erityiset digitaaliset haasteet, kuten asynkronisen oppimisen, ja kriittisen suhtautumisen merkityksen;

25. korostaa vanhempien, perheiden ja ohjaajien yhä tärkeämpää roolia etäopetuksessa sekä sitä, että heillä on oltava hyvät internet-, digitaaliset ja tekniset taidot sekä asianmukaiset välineet, ja kehottaa tarjoamaan heille erityiskoulutusta ja tukijärjestelyjä; korostaa, että perheitä on tuettava digitaalisilla välineillä, jotta voidaan parantaa etäopetuksen saatavuutta; kehottaa komissiota tekemään erityisen tutkimuksen digitaalisesta vanhemmuudesta⁽²¹⁾, jotta voidaan kehittää johdonmukainen ja tehokas lähestymistapa vanhempien auttamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa;

26. korostaa haitallisen ja laittoman sisällön ja toiminnan synnyttämää haastetta digitaalisessa ympäristössä, myös mielenterveyden ja hyvinvoinnin kannalta, kuten verkkohäirintää, mukaan lukien verkkouhat ja -kiusaaminen, lapsipornografia ja verkkoviihtely, tietoturvaloukkaukset ja yksityisyyden loukkaukset, vaaralliset verkkopelit ja disinformaatio; pitää siksi erittäin myönteisenä, että tarkistetussa suunnitelmassa kiinnitetään enemmän huomiota koulutuksen avulla saavutettavaan digitaaliseen lukutaitoon ja informaatiolukutaitoon; katsoo, että terveydenhuollon ammattilaisten, oppilaitosten, kansalaisyhteiskunnan ja epävirallisen koulutuksen tarjoajien on yhteistyössä vanhempien kanssa kehitettävä ikätasolle sopiva opetussuunnitelma, jotta oppijat voivat tehdä tietoon perustuvia ja asianmukaisia valintoja ja välttyä haitalliselta käyttäytymiseltä;

⁽²¹⁾ Digitaalinen vanhemmuus kuvaa vanhempien toimia ja käytäntöjä, joilla pyritään ymmärtämään, tukemaan ja sääntelemään lasten toimintaa digitaalisessa ympäristössä ja auttamaan heitä erityisesti käyttämään internetiä turvallisesti.

27. muistuttaa, että ihmisillä on oltava välineet ja taidot, joiden avulla he voivat navigoida digitaalisen ympäristön erilaisten uhkien keskellä ja erityisesti havaita disinformaatiota ja valeutisia ja arvioida niitä kriittisesti; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että äskettäinen tiedotusvälineitä koskeva toimintasuunnitelma hyväksyttiin nopeasti ja että siinä keskitytään medialukutaitoon, ja kehottaa komissiota tarkistamaan säännöllisesti disinformaatiota koskevia käytännössä toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sosiaalisessa mediassa torjutaan verkossa esiintyvää disinformaatiota; odottaa suunniteltuja suuntaviivoja opettajille ja opetushenkilöstölle digitaalisen lukutaidon edistämisestä ja disinformaation torjunnasta; kehottaa komissiota olemaan kunnianhimoisempi ja työskentelemään kansallisten ja paikallisten sidosryhmien kanssa laajamittaisten digitaalisen lukutaidon kampanjojen käynnistämiseksi; toteaa, että on tärkeää tehdä laajalti tunnetuiksi olemassa olevia aloitteita, kuten EU:n koodausviikkoa ja internetin käyttöturvallisuutta koskevaa päivää (Safer Internet Day);

28. korostaa, että digitaalisen koulutuksen kaiken kehityksen on kuljettava käsi kädessä vankan tietosuojakehyksen kanssa ja että on vältettävä oppijoiden tietojen kaupallista hyödyntämistä; korostaa, että alaikäisten tietoihin on sovellettava korkeimpia suojatoimia, myös tutkimus- ja opetustarkoituksissa; kehottaa komissiota tarkastelemaan yhteistyössä Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa koulutustietojen sekä oppilaita ja oppijoita koskevien tietojen erityisluonnetta;

29. korostaa, että perinteisiä, humanistisia ja pehmeitä taitoja, kuten sosiaalisia taitoja, empatiaa, ongelmanratkaisua ja luovuutta, olisi edelleen tuettava osana pyrkimyksiä digitaalisten taitojen ja digitaalisen lukutaidon opettamiseen erityisesti laajamittaisten digitaalisen lukutaidon kampanjojen avulla; korostaa kansalaiskasvatuksen digitaalisen ulottuvuuden merkitystä ja pitää valitettavana, että uuden digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman tavoitteet digitaalisen kansalaisuuden edistämisessä eivät ole kovin kunnianhimoisia;

30. muistuttaa edistyneen digitaalisen osaamisen tarpeesta ja kannustaa jäsenvaltioita perustamaan koulutuksen alalla kansallisia ohjelmia, joilla lisättäisiin tietotekniikka-alan opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden määrää; korostaa, että tällaisia koulutusohjelmia voitaisiin kehittää huipputeknologiayritysten ja yliopistojen johdolla;

31. korostaa vihreän koulutuksen ja ympäristökasvatuksen merkitystä ja kehottaa kehittämään kaikkialla Euroopassa erityisesti suunniteltuja opetussuunnitelmia, joissa otetaan huomioon digitaalisen koulutuksen ympäristövaikutukset;

32. korostaa, että digitalisaatiota koskevan Euroopan tason työmarkkinaosapuolten puitesopimuksen mukaisesti uusia ja kehittyviä teknologioita käyttävillä yrityksillä on vastuu asianmukaisen uudelleen- ja täydennyskoulutuksen tarjoamisesta kaikille asianomaisille työntekijöille, jotta he oppivat käyttämään digitaalisia välineitä, mukautuvat työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin ja pysyvät työelämässä; korostaa työmarkkinaosapuolten roolia digitaalisten taitojen ja jatkokoulutuksen määrittelyä ja sääntelyä koskevissa työehtosopimuksissa, osaamistarpeiden tunnistamisessa, työpaikkakoulutuksen kehittämisessä ja opetus- ja koulutussuunnitelmien päivittämisessä; muistuttaa pandemian aiheuttamasta työelämän uudesta todellisuudesta, kuten etätöistä, ja kannustaa oppilaitoksia ja työnantajia järjestämään asianmukaista koulutusta, jotta ihmisiä voidaan valmistaa tähän uuteen työympäristöön;

33. korostaa digitaalisten taitojen arvioinnin ja seurannan merkitystä ja viittaa tässä yhteydessä olemassa olevien välineiden, kuten eurooppalaisen digitaalisten taitojen puitekehyksen ja SELFIE-itsearviointityökalun, merkitykseen; pitää myönteisenä SELFIE-välineen laajentamista koskemaan opettajia; kehottaa komissiota lisäämään tällaisten välineiden käyttöä, sillä se on tällä hetkellä vähäistä;

34. korostaa lisäksi, että on parannettava digitaalisten taitojen, pätevyyksien ja osaamistodistusten tunnustamista, validointia ja sertifiointia ja siten myös siirrettävyyttä ja tehtävä niistä innovatiivisempia; iloitsee suunnitelmasta kehittää eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus validoinnin ja siirrettävyyden helpottamiseksi digitaalisten taitojen puitekehyksen mukaisesti; muistuttaa, että järjestelmää on kehitettävä tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi nykyisten järjestelmien kanssa; kehottaa komissiota kehittämään todistuksesta Euroopassa mahdollisesti tulevan eurooppalaisen opiskelijakortin;

35. suhtautuu myönteisesti komission toimiin koulutuksen ja tutkintojen digitalisoimiseksi, mukaan lukien uusi Europass-palvelualusta ja suunniteltu Europassin digitaalisten osaamistodistusten infrastruktuuri; kiinnittää samalla huomiota tarpeeseen parantaa Europass-palvelualustan toimivuutta työ- ja kurssitarjousten hakemisen ja vastaanottamisen osalta, päivittää alustalla olevia tietoja ajankohtaisista kurseista ja koulutus- ja työtarjouksista sekä nimetä tästä prosessista vastaavat laitokset; kehottaa jäsenvaltioita tekemään uutta Europass-alustaa paremmin tunnetuksi oppilaitoksissa ja niiden henkilöstön ja työnantajien keskuudessa;

25. maaliskuuta 2021

36. korostaa, että unionin tasolla on parannettava digitaalisia resursseja, välineitä ja järjestelmiä, joilla avataan mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen kaikille ja mahdollistetaan kattava ja laadukas pääsy korkea-asteen koulutuksen kursseille sekä materiaalien saatavuus; panee merkille uuden globaalien digitaalisen ympäristön ja korkea-asteen koulutuksen markkinoiden kehittymisen ja toteaa, että eurooppalaisten korkea-asteen koulutusorganisaatioiden on pysyttävä merkityksellisinä ja menestyvinä tässä ympäristössä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan synergioita yliopistojen välille eurooppalaisen verkkoyliopistoalustan kautta, jotta voidaan tarjota monimuotoista ja monikielistä etäopetuksen ja verkko-opetuksen sisältöä ja ohjelmia, jotka ovat saatavilla kaikkialla Euroopassa;

37. muistuttaa ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen keskeisestä merkityksestä uudelleen- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksien tarjoamisessa elinikäisen oppimisen lähestymistavan avulla; pitää myönteisenä neuvoston suositusta kestävästä kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta ja sen yleisiä tavoitteita nykyaikaistaa ammatillista koulutusta koskevaa EU:n politiikkaa, virtaviivaistaa eurooppalaista yhteistyötä prosessissa ja yksinkertaistaa ammatillisen koulutuksen hallintoa; kehottaa komissiota omaksumaan ammatillisessa koulutuksessa ja aikuiskoulutuksessa kokonaisvaltaisen lähestymistavan, joka kattaa virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen ja antaa oppijoille mahdollisuuden hankkia erilaisia taitoja, jotka ovat tärkeitä digitaalisen ja vihreän muutoksen kannalta, edistävät sosiaalista osallisuutta, aktiivista kansalaisuutta ja henkilökohtaista kehitystä ja antavat ihmisille mahdollisuuden sopeutua muuttuviin työmarkkinoihin; korostaa vihreiden taitojen hankkimisen merkitystä;

38. korostaa käytännön koulutukseen tukeutuvien ammatillisen koulutuksen oppilaitosten kohtaamia vaikeuksia sopeutua digitaaliseen ympäristöön; vaatii asianmukaisia ratkaisuja ja riittävää rahoitusta sen varmistamiseksi, että ammatillinen koulutus voidaan toteuttaa tehokkaasti; suhtautuu myönteisesti suunniteltuun digitaaliset mahdollisuudet -harjoitteluohjelman Digital Opportunity Traineeship -ohjelman laajentamiseen ammattiin opiskeleville sekä opettajille, kouluttajille ja opetushenkilöstölle;

39. muistuttaa, että digitaalisten taitojen hankkiminen on elinikäinen hanke ja että siksi toimissa olisi keskityttävä kaikkiin väestöryhmiin eikä pelkästään työikäiseen väestöön; korostaa, että tämä edellyttää monialaista ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa koulutukseen, joka perustuu sen tunnustamiseen, että oppimista tapahtuu sekä oppivelvollisuus-koulutuksessa että sen ulkopuolella on usein epävirallista ja arkioppimista; kehottaa siksi tukemaan epävirallisen oppimisen tarjoajia valmiuksien ja resurssien lisäämiseksi, jotta he voivat tarjota helposti saatavilla olevaa laadukasta digitaalista koulutusta; kehottaa komissiota ottamaan huomioon eriasteisen teknologisen edistyksen koulutussektorien ja oppilaitosten välillä ja kiinnittämään suositusten ja ohjeiden laatimisessa erityistä huomiota vaikeammin saavutettaviin aloihin ja ryhmiin;

40. varoittaa, että sosiaalisella ja koulutuksellisella eriarvoisuudella varhaislapsuudessa on kielteinen vaikutus koulutustasoon ja työllisyysnäkyymiin myöhemmällä iällä; toistaa, että varhaisesta iästä alkaen saatavilla on oltava laadukasta koulutusta ja että on pyrittävä kehittämään enemmän digitaalisia taitoja ja mediataitoja; pitää myönteisenä komission ilmoitusta, että se aikoo ottaa käyttöön eurooppalaisen lapsitakuun lasten köyhyyden torjumiseksi; kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan merkittävän osan yhteistyössä hallinnoitavista Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) määrärahoista tämän takuun täytäntöönpanoon ja erityisesti tukemaan kohdennettuja toimia ja rakenneuudistuksia, joilla puututaan tehokkaasti lasten altistumiseen köyhyydelle tai sosiaaliselle syrjäytymiselle; muistuttaa, että matalampi koulutustaso merkitsee usein heikkoa digitaalista osaamista, ja suhtautuu siksi myönteisesti vahvistettuun nuorisotakuuseen sisältyvään suositukseen, jonka mukaan ihmiset, jotka eivät ole koulutuksessa tai työssä, suorittavat digitaalisten taitojen arvioinnin ja saavat koulutusta; panee merkille ESR+-ohjelman mahdollisuudet tukea elinikäistä oppimista;

41. katsoo, että digitaalinen kuilu on kurottava umpeen, ja muistuttaa, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota laadukkaaseen digitaaliseen koulutukseen ja sisällön saatavuuden varmistamiseen ja digitaalisen osaamisen parantamiseen matalan osaamistason aikuisille, vammaisille, haavoittuvassa asemassa oleville tai syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluville henkilöille, ikääntyneille sekä syrjäisillä tai maaseutualueilla asuville ihmisille; huomauttaa, että vuonna 2018 vain 4,3 prosenttia vähän koulutetuista aikuisista hyödynsi jotakin aikuiskoulutuksen muotoa;

42. pitää siksi valitettavana, ettei suunnitelmaan edelleenkaan sisälly vähän koulutettuihin aikuisopiskelijoihin ja ikääntyneisiin kohdistettuja toimenpiteitä; korostaa, että tämä puute heikentää digitaalisen koulutuksen keskeistä elinikäisen oppimisen ulottuvuutta ja haittaa pyrkimyksiä varmistaa, että kaikilla on olennaisen tärkeitä elämäntaitoja; kehottaa siksi komissiota tekemään yhteistyötä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa, jotta voidaan ottaa käyttöön lisätoimenpiteitä, joilla luodaan kannustimia aikuisten digitaaliseen koulutukseen tarjoamalla sitä esteettömästi, jotta virallisen koulutuksensa päätökseen saattaneet ihmiset voivat elää ja työskennellä digitaalisessa ympäristössä ja jotta varmistetaan, että he voivat todella hyötyä digitaalisesta siirtymästä ja auttaa sen muotoilussa;

43. korostaa, että on tärkeää kehittää politiikkoja, joilla varmistetaan, että vammaisilla henkilöillä on samat mahdollisuudet ja pääsy laadukkaaseen digitaaliseen koulutukseen; kannustaa jäsenvaltioita työskentelemään eri tavoin vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa digitaalisen koulutuksen tuomien haasteiden ja mahdollisuuksien tarkastelemiseksi ja ottamaan vammaisten henkilöiden erityistarpeet huomioon, kun kehitetään tehokasta digitaalista koulutusta koskevaa politiikkaa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yksilöimään vammaisia henkilöitä varten suunnitellun ja mukautetun digitaalisen koulutuksen erityispiirteet ja investoimaan niihin; katsoo, että digitaalinen koulutus tarjoaa oppimisvaikeuksista kärsiville opiskelijoille suuria mahdollisuuksia, koska sen avulla voidaan räätälöidä pedagoginen lähestymistapa, joka vastaa heidän erilaisia kykyjään; kehottaa lisäämään investointeja, jotta voidaan tarjota tukea, jota näiltä ryhmiltä liian usein puuttuu;

44. korostaa, että sukupuolten tasa-arvo on otettava huomioon kaikissa koulutusta, osaamista ja digitalisaatiota koskevissa EU:n politiikoissa ja erityisesti toimintasuunnitelmassa; katsoo, että digitaalinen koulutus on keskeisessä asemassa siinä, että lisätään tyttöjen ja naisten osallistumista digitaalisella aikakaudella; korostaa, että sukupuolten välinen digitaalinen kuilu on taloudellinen, yhteiskunnallinen ja kulttuurinen ongelma, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan tähän eroon monitasoisen ja kokonaisvaltaisen poliittisen toimintamallin avulla; on tyytyväinen komission naisia ja digitaalisaatiota koskevaan tulostauluun (Women in Digital) ja korostaa tarvetta kerätä sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjä tietoja sukupuolten välisen digitaalisen kuilun ymmärtämiseksi;

45. korostaa tarvetta keskittyä siihen, että tytöt otetaan paremmin mukaan digitaaliseen koulutukseen jo hyvin nuoresta iästä lähtien; korostaa, että tarvitaan yhteisiä toimia, joilla kannustetaan ja motivoidaan useampia tyttöjä opiskelemaan STEM- ja STEAM-aineita ja osallistumaan koodaus-, laskenta- ja tietoteknisille kursseille koulussa ja yliopistossa; muistuttaa, että sukupuolten välinen kuilu koulutuksessa heijastuu työmarkkinoihin, ja korostaa tarvetta kannustaa ja helpottaa naisten pääsyä huipputeknologian ja digitaalitalouden aloille ja myös torjua sukupuolten välistä palkkaeroa asianmukaisilla strategioilla ja rahoituksella;

46. katsoo, että on olennaisen tärkeää luoda myönteinen ja osallistava ympäristö, jossa tehdään tunnetuksi naispuolisia roolimalleja, jotka motivoivat tyttöjä valitsemaan STEM-, STEAM- ja tieto- ja viestintäteknikkaan liittyviä aineita, ja torjutaan tiedostamattomia ennakoasenteita ja sukupuolistereotypioita oppiaineiden ja uravalintojen osalta; katsoo, että yksityisellä sektorilla on yhteistyössä oppilaitosten, kansalaisjärjestöjen ja muiden kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa oma tehtävänsä toimivien aloitteiden ja kampanjoiden kehittämisessä tällä alalla; korostaa "Naiset ja digitalisaatio"-työryhmän ja "Digital4Her"-aloitteen merkitystä;

o

o o

47. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.
